

Do's

- Vervang kunstmest door dunne fractie tussen mei en augustus tijdens de 2e, 3e en 4e snede
- Gebruik dikke fractie op maïsland, bouwland of natuurland als je P of organische stof gericht wilt plaatsen
- Experimenteer eerst op één perceel kunstmestloos
- Gebruik wel kunstmest bij de eerste snede als startgift
- Gebruik drijfmest vroeg in het seizoen
- Realiseer voldoende en goede mestopslag, ook voor de dunne fractie
- Bemest de 1e en 2e snede met sleeslangen en water
- Wees zuinig op bodemleven dus alleen onder goede omstandigheden mest aanwenden
- Meng de dunne fractie met water
- Gebruik een mestscheider en maak dunne fractie
- Gebruik dunne fractie in het najaar in plaats van drijfmest met een langere nawerking
- Zoek gaan naar mogelijkheden om dunne fractie met lichte machines aan te wenden
- Speel in op de weersomstandigheden
- Maak eerst veengrond kunstmestloos
- Maak gebruik van klaver behalve op veengrond
- Optimaliseer de vertering van de koe en realiseer daarmee een hogere organische N in de mest
- Bekijk de resultaten over meerderde jaren

Dont's

- Bemesten van de eerste snede zonder kunstmest
- Aanwenden van drijfmest na 1 augustus
- Aanwenden van drijfmest onder droge omstandigheden
- Rijden met een zware tank in het voorjaar
- Aanbrengen van drijfmest en dunne fractie in het voorjaar als de grond er nog te gevoelig voor is.
- Gebruiken van dikke fractie op grasland (als je een hogere N-werking wilt of P wilt afvoeren)
- Direct toepassen op zandgrond

Praktijknetwerk Kunstmestloos Boeren

Deze strategiekaart is ontwikkeld door het praktijknetwerk Kunstmestloos Boeren en is bedoeld als hulpmiddel voor geïnteresseerden die ook op zoek zijn naar de beste strategie om kunstmestgebruik te minimaliseren of volledig te vervangen. Het praktijknetwerk Kunstmestloos Boeren is ontstaan vanuit een praktijkvraag van een groep melkveehouders van de westelijke veengronden. Deze melkveehouders zijn op zoek naar mogelijkheden om kunstmest op grasland te vervangen zonder daarbij opbrengst en kwaliteit te verliezen. De mogelijkheden werden vooral gezocht in het toepassen van bewerkte mest (dunne fractie). De dunne fractie zorgt voor een betere werking van nutriënten en een hogere benutting van de dierlijke mest. Het toepassen van dunne fractie zorgt naast een hogere werking van de nutriënten voor een afname van transport, minder verplaatsing van nutriënten en dus ook een beperking van de kosten

Jorden Oostdam Contactpersoon praktijknetwerk
 Bert Philipsen Wageningen UR Livestock Research
 Bart van der Hoog PPP-Agro Advies
www.verantwoordeveehouderij.nl
www.ppp-agro.nl

Strategiekaart Kunstmestarm Boeren

Praktijknetwerk Kunstmestloos Boeren op Veen en Klei

Beschrijving Strategiekaart

Van kunstmestloos naar kunstmestarm

Het netwerk kunstmestloos boeren heeft een strategiekaart ontwikkeld die collega veehouders kan helpen in hun zoektocht naar een meer kunstmestarme grasproductie.

De strategiekaart is gemaakt naar aanleiding van proeven en eigen ervaringen op de bedrijven van het netwerk. Er is in de strategiekaart onderscheid gemaakt tussen de grondsoorten veen en klei.

De strategiekaart houdt rekening met 3 soorten meststoffen. Drijfmest, dunne fractie en kunstmest. De dikke fractie die ontstaat bij het scheiden van mest wordt in dit geval gebruikt voor het maïsland of natuurland. De verschillende mestsoorten hebben allen hun eigen werkingscoëfficiënt voor stikstof. De werkingscoëfficiënten waar mee is gerekend in dit voorbeeld is in de tabel hieronder weergegeven.

Mestsoort	N werkzaam (%)
Dikke fractie	40%
Drijfmest	60%
Dunne fractie	80%
Kunstmest	100%

In het voorbeeld is verder gerekend met een stikstof gehalte van 4 kg N per kuub drijfmest en dunne fractie omdat dit voor de groep het meest representatieve beeld is. In het onderste gedeelte van de tabel is ook een voorbeeld gemaakt met een bemestingsregime van 350 kg N uit dierlijke mest. Een bemestingsniveau van 350 kg N uit dierlijke mest is echter (nog) niet wettelijk toelaatbaar in Nederland. Het is echter wel toegestaan om binnen perceelsgroepen verschillende bemestingsniveaus toe te passen en daarmee een hogere N niveau uit dierlijke mest toe te passen op afzonderlijke percelen binnen het bedrijf.

Strategiekaart Kunstmestarm Boeren

	Snede	Grondsoort	Drijfmest m ³ per ha	Dunne fractie m ³ per ha	Kunstmest kg N per ha	Totaal kg N werkzaam per ha
250 kg N uit dierlijke mest per ha	Eerste snede	Veen	25		50	
	Tweede snede	Veen		20		
	Derde snede	Veen			30	
	Vierde snede	Veen		15		
	Vijfde snede	Veen				
	Totaal kg N	Veen	60 kg N	110 kg N	80 kg N	250 kg N
	Eerste snede	Klei	25		65	
	Tweede snede	Klei		20	25	
	Derde snede	Klei			20	
	Vierde snede	Klei		15		
Totaal kg N	Klei	60 kg N	110 kg N	125 kg N	295 kg N	
350 kg N uit dierlijke mest per ha	Eerste snede	Veen	25		50	
	Tweede snede	Veen		20		
	Derde snede	Veen		20		
	Vierde snede	Veen		15		
	Vijfde snede	Veen				
	Totaal kg N	Veen	60 kg N	175 kg N	50 kg N	285 kg N
	Eerste snede	Klei	25		65	
	Tweede snede	Klei		20	25	
	Derde snede	Klei		20		
	Vierde snede	Klei		15		
Vijfde snede	Klei					
Totaal kg N	Klei	60 kg N	175 kg N	90 kg N	325 kg N	